

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
& ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

ΑΔΑ: Β44ΜΒ-ΥΚΞ

Αθήνα, 19 - 03 - 2012
Αριθ. πρωτ: 2946/32731

Ταχ. Δ/ση: Λ. Συγγρού 150
Ταχ. Κώδικας: 176 71 - ΑΘΗΝΑ
TELEFAX: 210 92 12 090
Πληροφορίες: Π. Θεοδωρήσ
Τηλέφωνο: 210 928 72 25
e-mail: [syg058@minagric.gr](mailto: syg058@minagric.gr)

Προς: Κ.Α.Σ.Ο.-Ο.Π.Ο.Μ.
ΑΝΤΥΠΑ 5,
59035 ΚΟΠΑΝΟΣ ΑΝΘΕΜΙΩΝ
(με απόδειξη)

ΘΕΜΑ: “Χορήγηση κατά παρέκκλιση
έγκρισης διάθεσης στην αγορά στο
φυτοπροστατευτικό προϊόν
(εντομοκτόνο) RAK 3+4”

Κοιν.: ΑΝΑΡΤΑΤΑΙ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Έχοντας υπόψη

1. Τον καν. (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 (L 309/24.11.2009) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21^{ης} Οκτωβρίου 2009 σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά και την κατάργηση των οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου και ειδικότερα το άρθρο 53 αυτού.
2. Τον καν. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Φεβρουαρίου 2005 για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα η πάνω στα τρόφιμα και τις ζωοτροφές φυτικής και ζωικής προέλευσης και για την τροποποίηση της οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου.
3. Το νόμο 4036/2012 (Α΄ 8) για τη διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις.
4. Το Π.Δ. 110/11.11.2011 (Α΄ 243) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
5. Τη με αριθ. 196018/25.11.2011 (Β΄ 2741) Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για “ανάθεση αρμοδιοτήτων στους Υφυπουργούς Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Δριβελέγκα και Αστέριο Ροντούλη».
6. Την 103743/27.12.2011 αίτηση της Κοινοπραξίας Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων – Ομάδων Παραγωγών Οπωροκηπευτικών Μακεδονίας.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

- Α. Χορηγούμε κατά παρέκκλιση έγκριση διάθεσης στην αγορά, σύμφωνα με τον Καν. 1107/2009, άρθρο 53, στο φυτοπροστατευτικό προϊόν **RAK 3+4** για χρήση από τα μέλη της Κ.Α.Σ.Ο.-Ο.Π.Ο.Μ.

1 Ταυτότητα του φυτοπροστατευτικού προϊόντος

1.1 Αριθμός Έγκρισης Κυκλοφορίας (ΑΕΚ)

- 1.1.α Ημερομηνία χορήγησης
1.1.β Ημερομηνία λήξης

9063
19/03/2012
μέχρι 120 ημέρες από
την χορήγηση

1.2 Φυτοπροστατευτικό προϊόν

- 1.2.α Εμπορικό όνομα
1.2.β Μορφή:

RAK 3+4
αμπούλα απελευθέρωσης ατμών (VP – Vapour
Releasing Product)

1.3 Δραστική ουσία

- α) Κοινή ονομασία της δραστικής ουσίας κατά ISO

Θάλαμος Α
E, E-8, 10- dodecadienol
Θάλαμος Β
Z-11-tetradecenil acetate

- β) Παρασκευαστής της δ.ο.:

Shin-Etsu Chemical Co. Ltd,
Ιαπωνία

- γ) Εργοστάσιο παρασκευής της δ.ο.

Παρασκευάζονται στις εγκαταστάσεις της
επιχείρησης:
Shin-Etsu Chemical Co, Ltd, Ιαπωνία
(η Δ/ση του εργοστασίου είναι εμπιστευτική
πληροφορία και βρίσκεται στο Παράρτημα Ι
της παρούσας)

- δ) Τεχνικές προδιαγραφές της
δραστικής ουσίας:

τεχνικές προδιαγραφές της δραστικής ουσίας E,
E, E-8, 10- dodecadienol και Z-11-tetradecenil
acetate όπως εγκρίθηκαν από την ΕΕ για την
καταχώρηση των δ.ο. στο Παράρτημα Ι της
οδηγίας 91/414.

1.4 Πληροφορίες για το σκεύασμα

- α) Κάτοχος της έγκρισης:

BASF Ελλάς Α.Β.Ε.Ε., Λεωφόρος Μεσογείων 449,
Αγία Παρασκευή, Αττικής.
Τ.Κ. 153 43
Τηλ.: 2106860100
Fax: 2106860200
E-mail: dimitris.theodosiou@basf.com

β) Υπεύθυνος για την τελική συσκευασία και σήμανση (εφόσον είναι διαφορετικός από τον κάτοχο της έγκρισης) -

γ) Παρασκευαστής σκευάσματος: BASF SE
Crop Protection Division
P.O. Box 120, 67114 Limburgerhof, Γερμανία

δ) Εργοστάσιο παρασκευής του σκευάσματος Παρασκευάζεται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης:
BASF SE, D-67056
Ludwigshafen, Γερμανία

ε) Εργοστάσιο(α) συσκευασίας του σκευάσματος Συσκευάζεται στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων:
BASF SE, D-67056
Ludwigshafen, Γερμανία

στ) Εγγυημένη σύνθεση του σκευάσματος: Δραστικές ουσίες:
Θάλαμος Α
E, E-8, 10- dodecadienol (140 mg ανά αμπούλα)
Θάλαμος Β
Z-11-tetradecenil acetate (160 mg ανά αμπούλα)
Περιεχόμενο σε αδρανές υπόστρωμα.

2 Συσκευασία(ες)

2.2 Συσκευασία(ες):

A/A	Είδος	Μέγεθος	Υλικό
1	Αμπούλες (εξαμιστήρες) δύο θαλάμων	252 αμπούλες	Πλαστικό

3 Οδηγίες χρήσης:

Προορίζεται μόνο για επαγγελματίες χρήστες.

Τρόπος εφαρμογής:
Ανάρτηση των εξαμιστήρων στα κλαδιά και σε ύψος 1,7-2,5 μέτρων (δεντρα ύψους έως 2,5 μέτρα). Για δέντρα ύψους άνω των 2,5 μέτρων τοποθετήστε τους σε εναλλασσόμενο ύψος (π.χ. ένας διαχυτήρας σε ύψος 2-2,5 μέτρα και ο επόμενος σε ύψος 2,5-3 μέτρα).

Τρόπος παρασκευής ψεκαστικού υγρού: μη εφαρμόσιμο.
Καθαρισμός ψεκαστήρα: μη εφαρμόσιμο.

Οδηγίες για την ασφαλή απόσυρση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος και της συσκευασίας: Οι χρησιμοποιημένοι εξαμιστήρες πρέπει να απορρίπτονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Το πλήρως άδειο δοχείο δεν πρέπει να διατίθεται στο περιβάλλον και δεν μπορεί να επαναχρησιμοποιηθεί.

4 Κατηγορία και τρόπος δράσης:

Φερομόνη για την αντιμετώπιση του Φυλλοδέτη (*Adoxophyes orana*) σε καλλιέργειες Μηλιάς και Ροδακινιάς, με τη μέθοδο της γενετήσιας σύγχυσης.

5 5.1 Φάσμα δράσης

Πεδίο Εφαρμογής	Στόχος	Δόσεις σκευάσματος			Τρόπος και χρόνος εφαρμογής	Μέγιστος αριθμός εφαρμογών ανά καλλιεργητική περίοδο
		κ. εκ./ στρέμμα (max)	Όγκος ψεκ. υγρού λιτρα / στρέμμα	λίτρα/ 100 λίτρα ψεκ. Υγρού		
Μηλιά, Ροδακινιά	Φυλλοδέτης (<i>Adoxophyes orana</i>)	---	---	<p>Δέντρα ύψους μέχρι 2,5-3 μέτρα: 50 εξατμιστήρες/ στρέμμα</p> <p>Δέντρα ύψους άνω των 2,5-3 μέτρων: 70-90 εξατμιστήρες/ στρέμμα ανάλογα με την φυλλική επιφάνεια των δέντρων</p>	<p>Για τον καθορισμό του χρόνου εφαρμογής, χρησιμοποιείστε παγίδες παρακολούθησης πληθυσμού (monitoring). Πραγματοποιήστε την εφαρμογή με την έναρξη της πτήσης των εντόμων. Κρεμάστε τους εξατμιστήρες στα κλαδιά και σε ύψος 2-2,5 μέτρων (για δέντρα ύψους έως 3 μέτρα). Για δέντρα ύψους άνω των 3 μέτρων τοποθετήστε τους σε εναλλασσόμενο ύψος (π.χ. σε φυτά ύψους 4 μέτρων τοποθετήστε ένα διαχυτήρα σε ύψος 3,5 μέτρων και έναν σε 4 μέτρα).</p>	1

1. Κατανομή των εξατμιστήρων: Οι εξατμιστήρες πρέπει να κατανέμονται ομοιόμορφα στην επιφάνεια και σε εγγύτητα προς τις κορυφές ενός τετραγώνου με πλευρά μήκους περίπου 3,5 μέτρων όταν χρησιμοποιούνται 90 εξατμιστήρες ανά στρέμμα, και μήκους 4,5 μέτρων όταν χρησιμοποιούνται 50 εξατμιστήρες ανά στρέμμα.

2. Στην περίμετρο του αγροτεμαχίου πρέπει να γίνεται συμπληρωματική ανάρτηση εξατμιστήρων εφαρμόζοντας τα ακόλουθα:

α. Για επιφάνειες που δεν είναι απομονωμένες χρειάζεται να γίνει μια κατανομή των εξατμιστήρων και στην επιφάνεια των γειτονικών δενδρωδών και θαμνωδών καλλιεργειών ακόμη και αν συνήθως χρησιμοποιούνται εντομοκτόνα. Οι περιοχές αυτές θα πρέπει να έχουν εξατμιστήρες σε βάθος 30-40 μέτρων από τα όρια του αγροτεμαχίου στο οποίο εφαρμόζεται η καταπολέμηση με τη μέθοδο της γενετήσιας σύγχυσης.

β. Για επιφάνειες που είναι απομονωμένες (σε απόσταση τουλάχιστον 100 μέτρων από άλλα δενδρώδη ή θαμνώδη φυτά) είναι απαραίτητο να εγκαθίσταται στις πλευρές και στις κεφαλές του αγροτεμαχίου ένας μεγαλύτερος αριθμός εξατμιστήρων (1 διαχυτήρας κάθε 2 γραμμικά μέτρα στο άκρο, ενώ στο κέντρο 1 εξατμιστήρας κάθε 4 γραμμικά μέτρα), τοποθετώντας τους στο εξωτερικό μέρος του φυλλώματος.

Αυτό το είδος της εντατικοποίησης πρέπει να γίνεται και σε εκείνες τις σειρές ή ομάδες φυτών του αγροτεμαχίου στο οποίο γίνεται η καταπολέμηση των εντόμων με τη μέθοδο της γενετήσιας σύγχυσης:

- που συνορεύουν με νεαρές φυτεύσεις (χαμηλά φυτά)
- που οριοθετούν δρόμους πρόσβασης στον αγρό.
- που οριοθετούν χώρους χωρίς φυτά και εν γένει τέτοιους που να ευνοούν την διείσδυση ρευμάτων αέρα τα οποία μπορεί να προκαλέσουν μείωση της συγκέντρωσης της φερομόνης.

Είναι σκόπιμο να αποφεύγεται η χρήση σε φυτεύσεις που εμφανίζουν μεγάλα κενά. Όταν αυτό δεν είναι εφικτό, να γίνεται μια πύκνωση των εξατμιστήρων που οριοθετούν τα κενά αυτά. Οι εξατμιστήρες πρέπει να τοποθετούνται και σε απομονωμένα φυτά ή ομάδες φυτών που βρίσκονται κοντά στο αγροτεμάχιο, επειδή αποτελούν ζώνες ζευγαρώματος και επομένως εστίες μόλυνσης της καλλιέργειας στην οποία γίνεται η καταπολέμηση.

3. Παγίδες: μέσα στην περιοχή που δρουν οι φερομόνες πρέπει να τοποθετούνται σε διαφορετικά σημεία φερομονικές παγίδες ανίχνευσης πληθυσμού κατά τρόπο ώστε να ελέγχεται η ομοιομορφία στην διάχυση της φερομόνης, σε διάφορες ζώνες του αγροτεμαχίου στο οποίο γίνεται η καταπολέμηση. Εάν διαπιστωθούν συχνές συλλήψεις στις παγίδες αυτές, αυτό σημαίνει ότι η συγκέντρωση φερομόνης μέσα στην καλλιέργεια δεν είναι σωστή. Άλλες παγίδες πρέπει να τοποθετούνται έξω από την επιφάνεια στην οποία γίνεται η καταπολέμηση με την μέθοδο των φερομονών για να εντοπίζεται η περίοδος των πτήσεων (έτσι θα μπορεί να προσδιοριστεί ο κατάλληλος χρόνος για την εκτέλεση των ελέγχων και των τυχόν επεμβάσεων με εντομοκτόνα). Οι παγίδες πρέπει να τοποθετούνται στο αγροτεμάχιο πριν την έναρξη των πτήσεων της πρώτης γενιάς του εντόμου.

4. Έλεγχος της προσβολής.

α. Έλεγχος των παγίδων: ο έλεγχος των συλλήψεων πρέπει να γίνεται εβδομαδιαίως. Όταν δεν υπάρχει καμία σύλληψη στις παγίδες μέσα στην επιφάνεια όπου γίνεται η καταπολέμηση με φερομόνες, αυτό δεν είναι αρκετό για να αξιολογηθεί θετικά η αποτελεσματικότητα της φερομόνης. Για να υπάρχει βεβαιότητα μιας καλής άμυνας της καλλιέργειας έναντι του φυλλοδέτη είναι απαραίτητο να γίνονται και οπτικοί έλεγχοι.

β. Οπτικός έλεγχος των προσβολών: οι έλεγχοι αυτοί πρέπει να γίνονται αμέσως μετά την γέννηση των πρώτων προνυμφών, επαναλαμβάνοντας την εξέταση ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Για να εκτελούνται οι έλεγχοι τις κατάλληλες χρονικές στιγμές, μπορεί να γίνεται χρήση των συλλήψεων που επιτυγχάνονται στις παγίδες που βρίσκονται εκτός του αγροτεμαχίου στο οποίο εφαρμόζεται η μέθοδος της γενετήσιας σύγχυσης.

5. Πως διαπιστώνεται η προσβολή: Πρέπει να ελέγχεται ολόκληρη η επιφάνεια με τη διενέργεια τεσσάρων δειγματοληψιών ανά εκτάριο. Για κάθε δειγματοληψία πρέπει να ελέγχονται 150-250 καρποί και/ή βλαστοί. Όταν υπάρχουν περισσότερες της μίας ποικιλίες, πρέπει να γίνονται μία ή και περισσότερες δειγματοληψίες ανά ποικιλία.

6 Ειδικές συνθήκες γεωργικές, φυτοϋγείας ή περιβαντολλογικές υπό τις οποίες το σκεύασμα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ή να αποκλειστεί

Βασική προϋπόθεση για την επίτευξη καλού αποτελέσματος με τη χρήση της RAK 3+4 είναι να υπάρχουν στην αρχή της καλλιεργητικής περιόδου αγροτεμάχια με χαμηλή πυκνότητα πληθυσμών του Φυλλοδέτη. Στις επιφάνειες στις οποίες η αρχική πυκνότητα των πληθυσμών δεν είναι γνωστή, ή όπου την προηγούμενη χρονιά δεν επιτεύχθηκε ικανοποιητικός έλεγχος του εντόμου, είναι απαραίτητο να γίνει και εφαρμογή εγκεκριμένου εντομοκτόνου για την καταπολέμηση της πρώτης γενεάς.

Δεν συνιστάται η εφαρμογή του προϊόντος σε αγροτεμάχια με εξαιρετικά ακανόνιστη και πριονωτή περίμετρο. Το ελάχιστο εμβαδόν για την εφαρμογή του προϊόντος πρέπει να είναι τουλάχιστον 10 στρέμματα.

7 Χρονικό διάστημα ασφαλείας μεταξύ εφαρμογής και:

- σποράς ή φύτευσης της προστατευόμενης καλλιέργειας

-

- σποράς ή φύτευσης των καλλιεργειών που ακολουθούν

-

- της πρόσβασης του ανθρώπου ή των ζώων στην καλλιέργεια στην οποία έχει εφαρμοστεί το σκεύασμα

-

8 Στοιχεία φυτοτοξικότητας, ευαισθησίας ποικιλιών και κάθε άλλης παρενέργειας στα φυτά ή τα προϊόντα τους.

Δεν είναι φυτοτοξικό στις προτεινόμενες καλλιέργειες και δόσεις εφαρμογής.

9 Σήμανση σκευάσματος:

Xi-ερεθιστικό

10 Φράσεις R

R38- Ερεθίζει το δέρμα
R43- Μπορεί να προκαλέσει ευαισθητοποίηση σε επαφή με το δέρμα. Μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο υδάτινο περιβάλλον.

11 Φράσεις S

S1/2: Φυλάξτε το κλειδωμένο μακριά από παιδιά
S13: Φυλάξτε το μακριά από τρόφιμα, ποτά και ζωοτροφές
S20/21: Όταν το χρησιμοποιείτε μην τρώτε, μην πίνετε, μην καπνίζετε
S24: Αποφεύγετε την επαφή με το δέρμα
S37: Φοράτε κατάλληλα γάντια
Πλυθείτε σχολαστικά με νερό και σαπούνι μετά την χρήση.
Μη χειρίζεστε άλλους τύπους φερομονών πριν και μετά την εφαρμογή, χωρίς να πλύνετε με άφθονο νερό τα χέρια σας.
Μη μολύνετε άλλες καλλιέργειες, νερό και τρόφιμα κατά την αποθήκευση και τη χρήση.
Μην μολύνετε το νερό με το προϊόν ή τον περιέκτη του.
Μην καθαρίζετε το υλικό εφαρμογής κοντά σε επιφανειακά ύδατα. Αποφύγετε τη μόλυνση των υδάτων μέσω των συστημάτων αποστράγγισης.
Να μην εφαρμόζεται με εναέρια μέσα
« Για την αποφυγή κινδύνων για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, ακολουθείστε τις οδηγίες χρήσης»

12 Πρώτες βοήθειες - Αντίδοτο

ΠΡΩΤΕΣ ΒΟΗΘΕΙΕΣ:
S45: Σε περίπτωση ατυχήματος ή αν αισθανθείτε αδιαθεσία, ζητήστε αμέσως ιατρική συμβουλή (δείξτε την ετικέτα αν είναι δυνατό)
Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα, πλυθείτε αμέσως με άφθονο νερό και σαπούνι. Αν ο ερεθισμός επιμένει, συμβουλευτείτε γιατρό.
Σε περίπτωση δηλητηρίασης, καλέστε γιατρό για τις συνήθεις πρώτες βοήθειες.
Τηλ. Κέντρου Δηλητηριάσεων: 210 77 93 777

13 Προστασία των καταναλωτών

13.1 Μέγιστα Όρια Υπολειμμάτων (MRLs)

Φυτικά προϊόντα	σε mg/kg
Εξαιρείται καθορισμού MRLs	

13.2 Τελευταία επέμβαση πριν τη συγκομιδή ή πριν τη διάθεση στην αγορά όταν πρόκειται για μετασυλλεκτικές χρήσεις	Φυτικά προϊόντα	Ημέρες
	Μηλιά, Ροδακινιά	0

14 Συνθήκες αποθήκευσης, χρονική σταθερότητα του σκευάσματος

Διατηρείται στην αρχική απαραβίαστη συσκευασία του, σε θερμοκρασίες κάτω των 5°C. Σε αυτές τις συνθήκες παραμένει σταθερό για δύο χρόνια από την ημερομηνία παρασκευής του

- Β.** Οι αιτούντες την χρήση του **RAK3+4** θα είναι υπεύθυνοι για την ενημέρωση των χρηστών όσον αφορά την ανωτέρω χρήση. Οι ανωτέρω είναι επίσης υποχρεωμένοι σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή να ενημερώσουν την Αρμόδια Αρχή για οποιεσδήποτε δυσμενείς επιπτώσεις στον άνθρωπο ή/και το περιβάλλον που περιήλθαν σε γνώση τους από την χρήση του προϊόντος.
- Γ.** Η ευθύνη για την αποτελεσματικότητα του σκευάσματος και τις τυχόν παρενέργειές του, ανήκει στους αιτούντες.

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Ι. ΔΡΙΒΕΛΕΓΚΑΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΣΤ. ΣΕΝΗ